РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

З А К О Н

за тютюна и тютюневите изделия

Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този закон урежда обществените отношения, свързани с производството, окачествяването, изкупуването, промишлената обработка и търговията с тютюн, производството и търговията с тютюневи изделия.

Глава втора
ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ

Чл. 2. (1) Държавната политика и контролът в областта на тютюна и тютюневите изделия се ръководи и осъществява от Министерския съвет.

(2) Министърът на земеделието и храните провежда държавната политика и контрола в сектор „Тютюн".

(3) Министърът на икономиката и Министърът на финансите провеждат държавната политика и контрола в областта на производството и търговията с тютюневи изделия.

Чл. 3. (1) Министерският съвет утвърждава Национална стратегия за развитие на тютюнопроизводството по предложение на министъра на земеделието и храните.

(2) Националната стратегия по ал. 1 се разработва за период от 5 години.

Чл. 4. (1) Към специализирани териториални администрации към министъра на земеделието и храните се създават Комисии по тютюна, като постоянно действащ орган по въпросите, свързани с производството, окачествяването и изкупуването на тютюн.

(2) Министърът на земеделието и храните или оправомощено от него лице одобрява експерти по окачествяване на суров тютюн, участващи в спорове по окачествяване на суров тютюн.

(3) Министърът на земеделието и храните със заповед определя състава им, като в тях могат да се включват и научни институти.

(4) Комисията по тютюна:

1. извършва превантивен, текущ и последващ контрол по спазването на този закон и на актовете по прилагането му в областта на производството,окачествяването и изкупуването на тютюн;

2. разглежда молби, жалби и сигнали във връзка с окачествяване и изкупуване на тютюна;

3. при спор във връзка с окачествяване на тютюна възлага на експерти, одобрени по ал. 2 да извършат окачествяване.

Чл. 5. (1) Към Министерството на земеделието и храните се създават и поддържат следните регистри:

1. Регистър на тютюнопроизводителите – за съответната производствена година;

2. Регистър на лицата, извършващи изкупуване на суров тютюн – за съответната производствена година;

3. Регистър на лицата, извършващи промишлена обработка на тютюн;

4. Регистър на лицата, извършващи търговия с промишлено обработен тютюн.

(2) Министърът на земеделието и храните с наредба определя:

1. организацията и дейността на Комисиите по тютюна;

2. условията и реда за водене на регистрите по ал. 1 и за издаване на удостоверения за регистрация;

3. реда и начина на предоставяне на необходимата информация по този закон от лицата, вписани в регистрите по ал. 1.

Чл. 6. Контролът за съответствие на пуснатите на пазара тютюневи изделия с изискванията по този закон относно представяне, опаковане, етикетиране, цени, съставки емисии, условия за пускане на пазара и продажба, както и по отношение на рекламата на тютюн и тютюневи изделия се осъществява от Комисията за защита на потребителите.

Глава трета
НАЦИОНАЛНА ТЮТЮНЕВА КАМАРА

Чл. 7. (1) Националната тютюнева камара:

1. участва при формирането на държавната политика в сектор „Тютюн" и в сектор „Тютюневи изделия";

2. прави предложения и дава становище по проект на Национална стратегия за развитие на тютюнопроизводството, участва в разработването на други стратегии, анализи и програми в сектор „Тютюн" и в сектор „Тютюневи изделия" и съдейства за тяхното изпълнение;

3. участва в разработването и изготвя становища по проекти на нормативни актове в областта на сектор „Тютюн" и сектор „Тютюневи изделия";

4. разработва добри практики за производство и търговия със суров тютюн, включително добри практики за избягване на сключването на договори за производство и изкупуване на множество продажби на едни и същи количества;

5. разработва и подпомага въвеждането на стандарти за качество при производство и търговия със суров тютюн и добри практики в търговията с промишлено обработен тютюн;

6. разработва и подпомага въвеждането на технологични стандарти за производство на тютюн;

7. разработва и подпомага въвеждането на технологични стандарти за интегрирано управление на борбата с болести, вредители и неприятели и за намалена употреба на препарати за растителна защита;

8. разработва и утвърждава браншови стандарти за здравословни и безопасни условия на труд и стандарти за социално отговорна политика, задължителни за членовете на камарата;

9. инициира и подпомага районирането на съществуващите и разработването на нови сортове тютюн;

10. дава становища относно съответствие на експертите по окачествяване с изискванията за тяхното одобрение;

11. участва в разработване на механизми за стабилизиране на пазарите на суров тютюн и намаляване на диспропорциите при предлагането и търсенето на суров тютюн, при спазване на приложимите правила за защита на конкуренцията;

12. подпомага планирането и приспособяването на продукцията към търсенето, по-специално по отношение на качеството и количеството на суров тютюн, при спазване на приложимите правила за защита на конкуренцията;

13. подпомага централните и териториалните органи на изпълнителната власт, както и органите на местното самоуправление при разработването на икономическата им политика и целевото финансиране на програми и проекти, включително по въпроси на благоустройството и развитието на земеделските райони;

14. насърчава рационализацията и подобряването на производството и преработвателната дейност;

15. представлява своите членове и защитава техните права и интереси в съответствие със Закона и Устава, включително пред органите на изпълнителната власт и органите на местното самоуправление;

16. съдейства при разрешаване спорове между свои членове съгласно правила, приети от Общото събрание на Камарата;

17. организира обучения по теми, свързани със сектор „Тютюн" и сектор „Тютюневи изделия";

18. води регистър на членовете си;

19. има право на достъп до информацията по чл. 19, ал. 1;

20. ежегодно представя на Министерството на земеделието и храните информация за изпълнение на изискванията по чл. 11;

21. изпълнява и други функции, заложени със закон или посочени в устава й.

(2) Разработените добри практики и стандарти съответно по ал. 1, т. 4, 5, 6 и 7 се предлагат на министъра на земеделието и храните и утвърждават със заповед.

Чл. 8. (1) В Национална тютюнева камара могат да членуват организации на тютюнопроизводители, организации на преработватели на тютюн и организации на производители на тютюневи изделия.

(2) В камарата могат да членуват и научни институти или университети, които осъществяват научни и приложни дейности в областта на тютюна и тютюневите изделия, както и други лица или организации, които извършват дейности, свързани със сектор „Тютюн" или сектор „Тютюневи изделия".

(3) Членуването в Камарата е доброволно и е в съответствие с изискванията на Закона и нейния Устав.

Чл. 9. Органи на Камарата са Общото събрание, Управителният и Контролният съвет. Техният състав, функции и правомощия се определят в Устава на Камарата.

Чл. 10. (1) Признаването на статут на Национална тютюнева камара се извършва със заповед на министъра на земеделието и храните, при условия и по ред, определени с наредба на министъра на земеделието и храните.

(2) В едномесечен срок от подаване на заявление от представляващия юридическото лице, министърът на земеделието и храните издава заповед за признаване на статут на Национална тютюнева камара или за постановяване на мотивиран отказ, който подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл.11. Статут на Национална тютюнева камара се признава на юридическо лице, регистрирано по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, в което членуват най-малко по една от представителни организации на производителите на тютюн, преработвателите на тютюн и на производителите на тютюневи изделия.

Глава трета „а"
ПРЕДСТАВИТЕЛНИ ОРГАНИЗАЦИИ В СЕКТОР „ТЮТЮН" И СЕКТОР „ТЮТЮНЕВИ ИЗДЕЛИЯ"

Чл.12. (1) Интересите на производителите на тютюн, на преработвателите на тютюн и на производителите на тютюневи изделия се защитават от организации, регистрирани по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел, както следва:

1. организации на производителите на тютюн;

2. организации на преработвателите на тютюн;

3. организации на производителите на тютюневи изделия.

(2) Членуването в организациите по ал.1 е доброволно и е в съответствие с изискванията на Закона и Устава на съответното юридическо лице.

(3) В срок до 20 ноември на текущата година индивидуалните производители на тютюн подават до организациите на производителите на тютюн заявления (декларации) за количествата тютюн – сортове, декари и добив, които ще отглеждат през следващата година.

(4) В срок до 30 ноември на текущата година, организациите на производителите на тютюн предоставят на Министерство на земеделието и храните обобщена информация за количествата тютюн, които индивидуалните производители на тютюн желаят да отглеждат по сортове, декари и добив през следващата година.

Чл.12а. (1) Организации на производители на тютюн, на преработватели на тютюн и на производители на тютюневи изделия могат да бъдат признати за представителни за сектор „Тютюн" и сектор „Тютюневи изделия" при следните условия:

1. за организации на производители на тютюн – ако обединяват повече от 50 на сто от производителите на тютюн, вписани в регистъра по чл. 16;

2. за организации на преработватели на тютюн – ако годишният обем на преработената от членовете им продукция за последната календарна година е повече от 50 на сто от общия обем на преработената продукция в сектор „Тютюн";

3. за организации на производители на тютюневи изделия – ако годишният обем на произведените от членовете им тютюневи издалия за последната календарна година е повече от 50 на сто от общия обем произведени тютюневи изделия в сектор „Тютюневи изделия".

(2) За признаване на представителност, представляващия съответната организация (юридическо лице) подава заявление до министъра на земеделието и храните, към което прилага документи, удостоверяващи изпълнението на изискванията по ал.1.

(3) В едномесечен срок от подаване на заявлението по ал. 2, министърът на земеделието и храните издава заповед за признаване на организация за представителна или за постановяване на мотивиран отказ, които подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл.12б. Представителните организации по чл.12а:

1. представляват и защитават интересите на своите членове пред органите на изпълнителната власт и органите на местно самоуправление;

2. представляват своите членове и защитават техните права и интереси пред Министерството на земеделието и храните с право да подписват споразумения и други документи;

3. водят и поддържат регистър на своите членове и на дейностите, осъществувани от тях;

4. участват в разработването и изготвят становища по проекти на нормативни актове в областта на сектор „Тютюн" и сектор „Тютюневи изделия";

5. предлагат и подпомагат въвеждането на добри практики за производство и търговия със суров тютюн, включително добри практики за избягване на сключването на договори за производство и изкупуване на множество продажби на едни и същи количества;

6. предлагат и подпомагат въвеждането на стандарти за качество при производство и търговия със суров тютюн и добри практики с промишлено обработен тютюн;

7. предлагат и участват в разрабването и въвеждането на технологични стандарти за производство на тютюн;

8. ежегодно представят пред Министерство на земеделието и храните информация за изпълнение на изискванията по чл. 12а и информация за дейността си.

Чл. 12в. (1) Националната тютюнева камара по чл. 10 може да придобие статут и на призната или на призната представителна междубраншова организация за сектор „Тютюн", ако е налице съответствие с изискванията на чл. 157 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на Регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 (Регламент (ЕС) № 1308/2013).

(2) Доказването на съответствия съгласно ал. 1 се извършва при условията и по реда на Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз и актовете по прилагането му.

(3) По реда на ал. 2 се извършва и признаване по смисъла на Регламент (ЕС) № 1308/2013 на организации на тютюнопроизводители и асоциации на организации на тютюнопроизводители.

Глава четвърта
ПРОИЗВОДСТВО, ВЪТРЕОБЩНОСТНО ПРИДОБИВАНЕ И ВНОС НА СУРОВ ТЮТЮН

Раздел I
Изисквания при производство на тютюн

Чл. 13. Производството на тютюн се извършва по технологични правила за производство, бране, сушене и производителска манипулация, утвърдени със заповед на министъра на земеделието и храните.

Чл. 14. (1) При производството на тютюн се използват сертифицирани семена с доказан произход, отговарящи на изискванията на Закона за посевния и посадъчния материал.

(2) При производството се използват само разрешени за употреба препарати за растителна защита, съгласно Закона за защита на растенията, при стриктно спазване на указаните от производителя дозировка, време и начин на приложение и карантинен период, съобразно изискванията за приложението им при третиране и химична обработка и при спазване изискванията за опазване на околната среда и безопасност при работа с торове и препарати за растителна защита.

(3) Производството на тютюневи семена на територията на страната се извършва от физически и юридически лица, получили разрешение по чл. 28, ал. 1 от Закона за посевния и посадъчния материал, в съответствие с утвърдени добри производствени практики.

(4) Търговията с тютюневи семена се извършва съгласно Закона за посевния и посадъчния материал.

Чл. 15. Изискванията на този раздел, с изключение на изискванията по чл. 14, ал. 1, се прилагат и от вносителите при договаряне на внос на суров тютюн. В случаите на вътрешнообщностно придобиване се прилагат и правилата, установени между държавите-членки на Европейския съюз.

Раздел II

Регистър на тютюнопроизводителите

Чл. 16. (1) Производството на тютюн се извършва от тютюнопроизводители, регистрирани по този закон и сключили писмен договор за производство и изкупуване на тютюн с лица, вписани в Регистъра по чл. 5, ал. 1, т. 2.

(2) Договорите за производство и изкупуване се подписват в срок до 31 януари за съответната производствена година.

(3) Договорите по ал. 2 имат следното минимално съдържание:

1. сортова група, произход и сорт тютюн;

2. минимални качествени изисквания за всеки от сортовете, разпределени по класи;

3. ред за окачествяване на тютюна;

4. количества по сортове и класи;

5. единични цени по сортове и класи;

6. начална и крайна дата на кампанията за изкупуване на произведените количества;

(4) Договорът за производство и изкупуване на тютюн влиза в сила след вписване на лицето в Регистъра на тютюнопроизводителите.

(5) До десето число на месеца лицата, изкупуващи суров тютюн, подават до Министерство на земеделието и храните подробна информация за сключените и влезли в сила през предходния месец договори, включваща: тютюнопроизводител, площ, върху която ще се произвежда тютюн, номер и дата на договора.

Чл. 17. Произведеният в страната суров тютюн се съхранява от регистрирани тютюнопроизводители и се предоставя на лица, вписани в Регистъра по чл. 5, ал. 1, т. 2.

Чл. 18. (1) Регистърът на тютюнопроизводителите съдържа:

1. данни за лицето - тютюнопроизводител: три имена, ЕГН/ЛНЧ за физически лица или наименование и ЕИК за юридически лица;

2. данни, предоставени от тютюнопроизводителя за размера на площта, върху която ще се отглежда тютюнът;

3. данни, свързани с тютюна за предстоящата реколта: лице, с което е сключен договор за производство и изкупуване на тютюн, номер и дата на договора, договорено количество, сортова група, произход и сорт;

4. количество произведен тютюн по сортови групи, произходи и класи за предходната реколта;

5. данни за действията, извършени с произведения тютюн от предходната реколта - лице, с което е сключен договор за производство и изкупуване на тютюн, продадено количество качествен тютюн (класа), сортова група, произход и сорт;

(2) Лицата, планиращи да произвеждат тютюн, предоставят данните за вписване в Регистъра в срок до 10 дни от датата на подписване на договора по чл. 16, ал. 1.

(3) На лицата, вписани в Регистъра на тютюнопроизводителите, се издава Удостоверение за регистрация в срок до 10 дни след представяне на данните по ал. 1.

(4) При промяна в обстоятелствата по ал. 1, т. 2 и 3, тютюнопроизводителите уведомяват Министерството на земеделието и храните в четиринадесет дневен срок от настъпване на промяната.

(5) Условията и редът за подаване на заявления за вписване в Регистъра и за издаване на Удостоверения за регистрация се уреждат с наредбата по чл. 5, ал. 2.

Чл. 19. (1) Министерството на земеделието и храните публикува на интернет страницата си следната информация за сключените договори за производство и изкупуване на суров тютюн:

1. данни за страните по договора;

2. номер и дата на договора;

3. договорено количество тютюн по сортови групи, произход и сортове.

(2) Публикуването се извършва в срок до 5 дни след постъпването на данните по ал.1 на платформа, чрез която ограничен достъп до данните се предоставя на:

1. лица, вписани в Регистъра на тютюнопроизводителите;
2. лица, вписани в Регистъра на лицата, изкупуващи суров тютюн;
3. Националната тютюнева камара;
4. организации на производители на тютюн, на преработватели на тютюн и на производители на тютюневи изделия.

Глава пета
ИЗКУПУВАНЕ НА ТЮТЮН И ОКАЧЕСТВЯВАНЕ ПРИ ИЗКУПУВАНЕ. ДЕЙНОСТИ СЪС СУРОВ ТЮТЮН

Раздел I
Изисквания относно лицата, изкупуващи суров тютюн

Чл. 20. (1) Изкупуване на тютюни – местно производство, въвеждане и внос в страната на суров тютюн се извършва от лица, вписани в Регистъра по чл. 5, ал. 1, т. 2 въз основа на писмен договор за производство и изкупуване.

(2) Лицата по ал. 1 подават заявление за вписване в регистъра.

(3) Лицата, планиращи да извършват въвеждане или внос на суров тютюн в страната, подават заявление до Министерство на земеделието и храните за вписване в Регистъра по чл. 5, ал. 1, т. 2 в срок до десет работни дни преди планираното започване на съответната дейност.

(4) Заявленията по ал. 2 и 3 съдържат следните данни за вписване в Регистъра: данни за лицето – имена/наименование; гражданство/данни за търговска регистрация; адрес/седалище; адрес на място на стопанска дейност на територията на страната, ако има такъв; данни за помещения, в които ще се съхранява изкупеният, въведен или внесен тютюн, ако има такива на територията на страната; декларация за размера, произхода и основанието за притежаваните средства за осъществяване на дейността - по образец, одобрен с наредбата по чл. 5, ал. 2, и производствена програма за дейностите, които ще се извършват с тютюна.

(5) Лицата, притежаващи разрешение за извършване на промишлена обработка на тютюн, не подават заявление по ал. 2 - 4.

(6) Лицата, притежаващи разрешение за извършване на промишлена обработка на тютюн, се вписват служебно в регистъра по чл. 5, ал. 1, т. 2. Служебно се извършва и заличаването на вписването след прекратяване на правата на лицата по разрешението. Отразяването на обстоятелствата по тази алинея в Регистъра по чл. 5, ал. 1, т. 2 се извършва в седемдневен срок от настъпване на съответното обстоятелство.

(7) На лицата, вписани в Регистъра по чл. 5, ал. 1, т. 2, се издава удостоверение за регистрация.

(8) Договорът за производство и изкупуване на тютюн се подписва след получаване на удостоверението по ал. 7.

(9) В срок до 30 октомври на текущата година, лицата, изкупуващи суров тютюн предоставят на Министерство на земеделието и храните и на организациите на тютюнопроизводителите предварителна информация за количествата, които ще изкупят и за минималните качествени изисквания по сортови групи суров тютюн и класи на изкупуване.

(10) Условията и редът за подаване на заявления за вписване в Регистъра и за издаване на Удостоверения за регистрация се уреждат с наредбата по чл. 5, ал. 2.

Раздел II
Дейности със суров тютюн

Чл. 21. (1) Лицата, изкупуващи суров тютюн в страната, както и лицата, внасящи или въвеждащи суров тютюн, извършват една от следните дейности с тютюна:

1. промишлена обработка в съответствие с притежавано от тях разрешение за извършване на промишлена обработка;

2. възлагат от свое име и за своя сметка извършване на промишлена обработка на лице, притежаващо разрешение за промишлена обработка;

3. извеждат го за друга държава – член на Европейския съюз;

4. изнасят го за трета страна.

(2) Лицата по ал. 1 предоставят на Министерство на земеделието и храните информация и документация за изкупените количества тютюн, произведен на територията на страната, по произходи, сортови групи, класи и производители:

1. в случаите по ал. 1, т. 1 и т. 2 – в срок до 30 юни за предходната реколта;

2. в случаите по ал. 1, т. 3 и т. 4 – до пет работни дни преди напускането на територията на страната и съгласно образец, одобрен от министъра на земеделието и храните с наредбата по чл. 5, ал. 2. Лицата уведомяват Министерство на земеделието и храните и за Граничния контролно-пропускателен пункт (ГКПП), през който суровият тютюн ще напусне територията на страната;

3. в случаите на погиване на тютюна в резултат на непреодолима сила информация се предоставя в срок до три работни дни от настъпване на събитието, като в 14-дневен срок се представя документ от съответно компетентните органи, удостоверяващ обстоятелството, че погиването е в резултат на непреодолима сила.

(3) В срок до пет работни дни преди въвеждане или внос на суров тютюн в страната, лицето по чл. 20, ал. 1 уведомява Министерство на земеделието и храните относно: прогнозно количество, сортова група, произход, реколта и страна на произход, място на складиране и действия, които ще се предприемат с тютюна, съгласно образец, одобрен от министъра на земеделието и храните с наредбата по чл. 5, ал. 2.

(4) В срок до пет работни дни преди предаване на тютюна на друго лице, извършвано на територията на страната, лицето по чл. 20, ал. 1 уведомява Министерство на земеделието и храните за лицето, на което се предава тютюнът, за прогнозното количество, сортовата група, произхода, реколтата и държавата на произход на тютюна. Уведомлението се изготвя съгласно образец, одобрен от министъра на земеделието и храните с наредбата по чл. 5, ал. 2.

(5) В срок до 30 юни лицата по ал. 1 предоставят на Министерство на земеделието и храните обобщени данни по сортови групи и произходи за изкупените, внесените или въведени на територията на страната количества суров тютюн, наличните количества тютюн и/или изсушен, и/или манипулиран и ферментирал тютюн от предишна реколта и за реализираните количества суров тютюн на пазарите в страната, в Европейския съюз и в трети страни.

Раздел III
Изисквания към подлежащия на изкупуване суров тютюн. Срокове на изкупната кампания.

Чл. 22. (1) Изкупува се тютюн, който:

1. е изсушен, производителски манипулиран и опакован от производителите съгласно изискванията на чл. 13;

2. отговаря на минималните качествени изисквания, съгласувани с качествена класификация по класи, определени със заповедта по чл. 13.

(2) Допуска се изкупуване на неизсушени едролистни тютюни, които отговарят на изискванията на БДС 865-78 за сортова група „Виржиния" и съответно БДС 6523-78 за сортова група „Бърлей".

(3) Не се допуска изкупуване на тютюн в нарушение на условията по ал. 1 и 2.

Чл. 23. (1) Лицата, изкупуващи тютюн, се задължават да започнат изкупуването на договорения от тях тютюн, не по-късно от:

1. 01 октомври на съответната производствена година – за сортова група „Виржиния";

2. 01 декември на съответната производствена година – за сортови групи „Басми", Бърлей" и „Каба Кулак" .

(2) Задължението по ал. 1 не се прилага за тютюн, който не отговаря на изискванията по чл. 22.

(3) Изкупуването се извършва до 1 март на следващата календарна година.

(4) Сроковете по ал. 1 и 3 могат да бъдат удължавани със заповед на министъра на земеделието и храните при наличие на неблагоприятни климатични условия.

(5) Сроковете за заплащане на изкупения тютюн се определят от страните в договора, но не по-късно от тридесет дни от датата на подписване на приемателно-предавателния протокол.

(6) Купувачите не могат да откажат изкупуване на договорените количества тютюн и до двадесет на сто от определените в договора прогнозни количества тютюн, произведени от същите площи.

(7) Алинея 6 не се прилага в случаите, когато тютюнът не отговаря на изискванията по чл. 22 и на договорения сорт.

Чл.23а. (1) В срок до 20 декември на текущата година, организациите на производителите на тютюн подписват общ (колективен) договор с лицата, изкупуващи тютюн по отделно за производство и изкупуване на тютюн за следващата година.

(2) Колективният договор по ал. 1 име следното съдържание:

1. общ брой производители, декари, очаквано производство и количества;

2. срокове за начало и край на изкупната кампания;

3. срокове за раздаване на амбалаж (кашони, чулове), съобразени със средния добив от декар за съответния сорт и район на отглеждане – до един месец преди началото на кампанията;

4. минималните качествени изисквания към съответния сорт (сортова група) по класи на изкупуване;

5. срокове за изплащане на изкупения тютюн;

6. процент на неплатимите количества от изкупения тютюн.

Раздел IV
Окачествяване при изкупуване

Чл. 24. (1) Окачествяването на тютюна се извършва съвместно от производителя и купувача по ред, определен в договора, сключен между тях, и съгласно минималните качествени изисквания, съгласувани с качествена класификация по класи, определени със заповедта по чл. 13, а за неизсушените едролистни тютюни - съгласно БДС 865-78 за сортова група „Виржиния" и съответно БДС 6523-78 за сортова група „Бърлей".

(2) Данните по окачествяването на тютюна при изкупуването му се вписват в предавателно-приемателен протокол по образец, одобрен от министъра на земеделието и храните.

Чл. 25. (1) При спор относно окачествяването на тютюна страните могат да поискат окачествяването да се извърши от независим от страните експерт по окачествяване, одобрен по реда на чл. 4, ал. 2, който се произнася с участие на страните със заключение в 5-дневен срок от поискването.

(2) При несъгласие с оценката на експерта по ал. 1 всяка от страните може да поиска повторно оценяване от тричленна комисия от експерти по окачествяване, одобрени по чл. 4, ал. 2. Комисията се произнася с участие на страните със заключение в 3-дневен срок от поискването. Повторното окачествяване е окончателно.

(3) При несъгласие с оценката на тричленната комисия, страните могат да прекратят действието на договора за производство и изкупуване. При прекратяване на договора, страните могат да сключат нови договори с лица, вписани съответно в Регистъра на тютюнопроизводителите и Регистъра на лицата, извършващи изкупуване на суров тютюн.

Чл. 26. Условията и редът за одобряване на експерти по оценяване, определянето на критерии за тяхната независимост, както и редът за разглеждане на споровете по окачествяване и начинът на заплащане на разходите по окачествяване се определят с наредбата по чл. 5, ал. 2.

Глава шеста
ПРОМИШЛЕНА ОБРАБОТКА И ТЪРГОВИЯ С ПРОМИШЛЕНО ОБРАБОТЕН ТЮТЮН
Раздел I
Промишлена обработка на тютюн

Чл. 27. Промишлена обработка на тютюн могат да извършват лица, получили разрешение от министъра на земеделието и храните за извършване на промишлена обработка на тютюн.

Чл. 28. (1) Лицата, извършващи промишлена обработка на тютюн, носят отговорност за качеството на обработения тютюн и за неговата автентичност по произход.

(2) В случаите на търговия със смес от тютюни от различни сортови групи, типове и/или произходи, под формата на листа или стрипс, лицата по ал. 1 са длъжни да указват процентното им съотношение.

Чл. 29. Разрешение за промишлена обработка на тютюн се издава от министъра на земеделието и храните, което:

1. е регистрирано по Търговския закон или е чуждестранно лице, регистрирано с право да извършва търговска дейност съгласно законодателството на държава – членка на Европейския съюз, или на друга държава – страна по Споразумението за Европейско икономическо пространство;

2. разполага с технически и технологични възможности за промишлена обработка на тютюн и за формиране на еднородни по качество партиди, отговарящи на съответната сортова група и произход, включващи наличие на подходящи складови и производствени помещения; технически изправни съоръжения и машини за разлистване и сортиране; машини и съоръжения за смесване и опаковане на промишлено обработения тютюн; ферментационни камери или възможност за осъществяване на ферментация, обезпрашителни и климатични инсталации; апаратура и съоръжения за контрол на технологичния процес и качеството на продукцията.

Чл. 30. (1) Заявление за издаване на разрешение за извършване на промишлена обработка на тютюн се подава до министъра на земеделието и храните.

(2) Заявлението съдържа:

1. посочване на единен идентификационен код по чл. 23 от Закона за търговския регистър или актуална идентифицираща информация в съответствие със законодателството на държавата, в която заявителят по чл. 29, т. 1 е регистриран/установен, както и адрес на седалището му за кореспонденция, включително електронен;

2. удостоверение от териториалната дирекция на Националната агенция за приходите за наличие или липса на дължими данъци и задължителни осигурителни вноски;

3. удостоверение за данъчна регистрация на заявителя по Закона за данък върху добавената стойност;

4. свидетелство за съдимост на едноличния търговец – заявител, а когато заявителят е търговско дружество или кооперация – за членовете на техните управителни органи;

5. производствени програми за изкупуване и промишлена обработка на тютюн по сортови групи и произходи за съответната реколта;

6. отчет за изпълнението на производствените програми по т. 5 за предходната година;

7. справка за изпълнението на основните показатели за изкупените и действително изплатените тютюни по сортови групи и произходи;

8. информация за производствените помещения и мощности и правните основания за тяхното ползване;

9. декларация за размера, произхода и основанието за притежаваните средства за осъществяване на дейността по образец, одобрен с наредбата по чл. 5, ал. 2;

10. счетоводен баланс, отчет за приходите и разходите и отчет за паричните потоци за предходните три години;

11. документ за платена държавна такса.

(3) Разрешенията по ал. 1 са безсрочни.

(4) Министерският съвет приема наредба, с която определя условията за доказване на съответствие на лицата, подали заявление, с изискванията за издаване на разрешение по чл. 29, за реда за издаване и отнемане на разрешение, за контрола върху лицата, получили разрешение.

Чл. 31. (1) В Министерство на земеделието и храните се води Регистър на лицата, на които е издадено разрешение за промишлена обработка на тютюн.

(2) Списък на лицата, на които е издадено разрешение за промишлена обработка на тютюн се обявява и актуализира на интернет страницата на Министерство на земеделието и храните.

(3) Условията и редът за водене на Регистъра по ал. 1 се уреждат с наредбата по чл. 5, ал. 2.

Раздел II
Търговия с промишлено обработен тютюн

Чл. 32. (1) Търговия с промишлено обработен тютюн, както и съхранение на промишлено обработен тютюн на територията на страната се извършва от лица, вписани в Регистър на лицата, извършващи търговия с промишлено обработен тютюн.

(2) Лицата, планиращи да извършват дейностите по ал. 1, подават заявление за регистрация до Министерство на земеделието и храните в срок до десет работни дни преди започване на дейността по ал. 1.

(3) Заявлението съдържа следните данни за вписване в Регистъра: данни за лицето – имена/наименование; гражданство/данни за търговска регистрация; адрес/седалище; адрес на място на стопанска дейност на територията на страната, ако има такъв; данни за помещения, в които ще се съхранява тютюнът; декларация за размера, произхода и основанието за притежаваните средства за осъществяване на дейността по образец, одобрен от министъра на земеделието и храните с наредбата по чл. 5, ал. 2, и производствена програма за дейностите, които ще се извършват с тютюна.

(4) Лицата, притежаващи разрешение за извършване на промишлена обработка на тютюн или разрешение за производство на тютюневи изделия, както и лицата, вписани в Регистъра на лицата, изкупуващи суров тютюн, не подават заявление по ал. 3.

(5) Лицата по ал. 4 се вписват служебно в Регистъра по чл. 5, ал. 1, т. 4. Вписването се заличава служебно след прекратяване на правата на лицата по разрешенията или след отписването им от регистъра на лицата, изкупуващи суров тютюн. Вписването и заличаването се извършва в седемдневен срок от настъпване на съответното обстоятелство.

(6) На лицата, вписани в Регистъра по чл. 5, ал. 1, т. 4 се издава удостоверение за регистрация.

(7) Списъкът на лицата, вписани в Регистъра по по чл. 5, ал. 1, т. 4, се обявява и актуализира на интернет страницата на Министерство на земеделието и храните.

Чл. 33. (1) Лицата по чл. 32, ал. 1 предоставят на Министерство на земеделието и храните информация за придобитите количества промишлено обработен в страната тютюн, както и за въведения или внесен в страната промишлено обработен тютюн, както следва:

1. в срок до пет работни дни преди въвеждане или внос – информация за ГКПП, през който тютюнът ще бъде внесен или въведен на територията на страната, количество, сортова група, произход, реколта и страна на произход, съгласно образец, одобрен от министъра на земеделието и храните с наредбата по чл. 5, ал. 2.

2. в срок до пет работни дни преди предаване на тютюна на друго лице на територията на страната – информация относно количество, сортова група, произход, реколта и страна на произход, съгласно образец, одобрен от министъра на земеделието и храните с наредбата по чл. 5, ал. 2.

3. в срок до пет работни дни преди извеждане на промишлено обработен тютюн за държава – член на Европейския съюз, или при износ за трета страна – информация относно количество, сортова група, произход, реколта и страна на произход, ГКПП, през който тютюнът ще бъде изведен или изнесен, съгласно образец, одобрен от министъра на земеделието и храните с наредбата по чл. 5, ал. 2.

(2) В срок до 30 юни лицата, извършващи търговия с промишлено обработен тютюн, подават до Министерство на земеделието и храните обобщена информация за реализираните количества промишлено обработен тютюн за предходния едногодишен период на пазарите в страната, в Европейския съюз и в трети страни по сортови групи, произходи, реколти и страна на произход.

Глава седма
ПРОИЗВОДСТВО И ТЪРГОВИЯ С ТЮТЮНЕВИ ИЗДЕЛИЯ

Раздел I
Разрешение за производство на тютюневи изделия

Чл. 34. (1) Производството на тютюневи изделия се извършва от лица, получили разрешение от Министерския съвет.

(2) Производителите на тютюневи изделия по предходната алинея носят отговорност за качеството на произвежданата продукция съгласно действащата в страната нормативна уредба или договорните условия за износ.

Чл. 35. Разрешение за производство на тютюневи изделия се издава на лице, което:

1. е регистрирано по Търговския закон или е чуждестранно лице, регистрирано с право да извършва търговска дейност по законодателството на държава – членка на Европейския съюз, или на други държави – страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство;

2. има добра репутация;

3. разполага с необходимите финансови възможности и съответния професионален опит;

4. разполага с: технически и технологични възможности за осъществяване на пълен производствен процес с подходящи производствени помещения, технически изправни съоръжения и машини за навлажняване, разлистване, обезпрашаване, соусиране, рязане, подсушаване и ароматизиране на тютюна; машини и съоръжения за изработване и опаковане на тютюневи изделия; обезпрашителни и климатични инсталации; апаратура и съоръжения за контрол на технологичните процеси и качеството на продукцията.

Чл. 36. (1) Заявление за издаване на разрешение за производство на тютюневи изделия се подава до министъра на икономиката.

(2) Заявлението съдържа:

1. посочване на единен идентификационен код по чл. 23 от Закона за търговския регистър и/или друга актуална идентифицираща информация в съответствие със законодателството на държавата, в която заявителят по чл. 35, т. 1 е регистриран/установен, както и адрес на седалището им за кореспонденция, включително електронен;

2. удостоверение от териториалната дирекция на Националната агенция за приходите за наличието или липса на дължими данъци и задължителни осигурителни вноски;

3. удостоверение за данъчна регистрация на заявителя по Закона за данък върху добавената стойност;

4. свидетелство за съдимост на едноличния търговец – заявител, а когато заявителят е търговско дружество или кооперация – за членовете на управителните органи;

5. програма за производство на тютюневи изделия;

6. отчет за изпълнението на производствената програма по т. 5 за предходната година;

7. документ, удостоверяващ правата върху търговските марки в случаите на производство на тютюневи изделия;

8. информация за производствените помещения и мощности и правните основания за тяхното ползване;

9. декларация за размера, произхода и основанието за притежаваните средства за осъществяване на дейността по образец съгласно наредбата по чл. 37;

10. счетоводен баланс, отчет за приходите и разходите и отчет за паричните потоци за предходните три години;

11. документ за платена държавна такса.

(3) Министерският съвет по предложение на министъра на икономиката издава разрешенията по ал. 1 или постановява мотивиран отказ за издаване в срок до три месеца от постъпване на заявленията. Отказът подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(4) Разрешенията по ал. 1 са безсрочни.

(5) Министърът на икономиката води регистър на лицата, на които е издадено разрешение за производство на тютюневи изделия.

(6) Списък на лицата, на които е издадено разрешение за производство на тютюневи изделия, се обявява и актуализира на страницата в интернет на Министерство на икономиката.

Чл. 37. Министерският съвет определя с наредба условията и реда за:

1. установяването на съответствие на лицата, подали заявление, с изискванията за издаване на разрешение по чл. 35;

2. издаване и отнемане на разрешение;

3. контрола върху лицата, получили разрешение;

4. водене на Регистъра по чл. 36, ал. 5;

5. предоставяне на информация за вписване в Регистъра и за поддържане на Списъка по чл. 36, ал. 6.

Раздел II
Дейности със съоръжения и оборудване за изработка на тютюневи изделия

Чл. 38. (1) Създава се регистър на лицата, извършващи дейности със съоръжения и оборудване за производство на тютюневи изделия.

(2) Регистърът се води от Министерство на икономиката.

(3) Внос, въвеждане на територията на страната, съхранение, транспорт, използване/експлоатация, ремонт, преустройство, износ и извеждане на друга страна – членка на Европейския съюз, на съоръжения и оборудване за производство на тютюневи изделия се извършват от лица, вписани в Регистъра по ал. 1.

(4) Лицата, планиращи да извършват дейности по ал. 3, подават заявление за вписване в Регистъра по ал. 1 в срок до десет работни дни преди започване на планираната дейност.

(5) Министърът на икономиката или оправомощено от него длъжностно лице издава удостоверение за регистрация на лицата, вписани в Регистъра по ал. 1.

(6) Лицата, притежаващи разрешение за производство на тютюневи изделия не подават заявление по ал. 4.

(7) Лицата по ал. 6 се вписват служебно в Регистъра по ал. 1, а вписването се заличава служебно след прекратяване на правата на лицата по разрешенията. Отразяването на обстоятелствата по тази алинея в Регистъра по ал. 1 се извършва в седемдневен срок от настъпване на съответното обстоятелство.

(8) Списъкът на лицата, вписани в Регистъра по ал. 1, се обявява и актуализира на страницата в интернет на Министерство на икономиката.

Чл. 39. Лицата по чл. 38, ал. 1 предоставят в Министерство на икономиката информация за произведените, въведени или внесени в страната съоръжения или оборудване, както следва:

1. в срок до пет работни дни преди въвеждане или внос – информация за граничния контролно-пропускателен пункт, през който съоръженията или оборудването ще бъдат внесени или въведени на територията на страната, модел, марка и идентификационен номер на всяко отделно съоръжение, съгласно образец, одобрен с наредбата по чл. 37.

2. в срок до пет работни дни преди предаване на съоръженията и оборудването на друго лице на територията на страната – модел, марка и идентификационен номер на всяко отделно съоръжение, съгласно образец, одобрен с наредбата по чл. 37.

3. в срок до пет работни дни преди извеждане на съоръжения и оборудване за държава – член на Европейския съюз или при износ за трета страна – информация модел, марка и идентификационен номер на всяко отделно съоръжение, съгласно образец, одобрен с наредбата по чл. 37.

Чл. 40. Условията и редът за водене на Регистъра по чл. 38 и за предоставяне на информация и данни за вписване в този регистър се определят с наредбата по чл. 37.

Раздел III
Търговия с тютюневи изделия

Чл. 41. Предлагането за продажба, продажбата и съхранението на тютюневи изделия може да се извършват в търговски складове и обекти само от лица, получили разрешение за търговия с тютюневи изделия по реда и условията на Закона за акцизите и данъчните складове.

Чл. 42. (1) Тютюневите изделия се продават на територията на страната по цени, регистрирани при условия и по ред, определени с наредба на Министерския съвет.

(2) За искане за регистриране на продажна цена на тютюневи изделия и за издаване на удостоверение за регистрирана цена се заплащат държавни такси в размер, определен с тарифа, одобрена от Министерския съвет.

(3) Таксите по ал. 2 постъпват по бюджета на Министерство на финансите.

(4) Забранява се продажбата на тютюневи изделия без обявяване на техните цени на достъпно за потребителя място и по подходящ за възприемане начин.

Чл. 43. Забранява се пускането на пазара на тютюневи изделия:

1. на територията на детски ясли и градини, училища, общежития за ученици, лечебни и здравни заведения;

2. на и от лица под 18 години;

3. с нарушена цялост на потребителската опаковка, освен в случаите при пускане на пазара на ръчно свити пури;

4. без фактура за покупка на пуснатите на пазара тютюневи изделия и сертификат за произход;

5. които не съответстват на здравните изисквания;

6. с вреди и дефекти, увреждащи техните потребителски качества;

7. без посочени върху опаковката задължителни елементи за информиране на потребителите на български език и кодировката на тютюневите изделия на българския и чуждестранния производител;

8. необлепени с бандерол, освен в случаи, когато това е предвидено със закон;

9. в насипно състояние на отделни късове или бройки и отворени опаковки, на пури и пурети, върху които няма облепен бандерол, освен в случаите на пускане на пазара на ръчно свити пури;

10. от автомати за пускане на пазара на тютюневи изделия и от щандове за самообслужване;

11. за орална употреба;

12. неотговарящи на изискванията за съдържание на катран, никотин и въглероден оксид;

13. с потребителски опаковки, неотговарящи на изискванията за етикетиране, маркировка и външно оформление;

14. върху опаковките на които има текстове, названия, търговски марки, както и фигуративни или други знаци, определящи даден продукт като по-малко вреден;

15. на спортни прояви и обществени мероприятия, организирани за деца и ученици.

Чл. 44. Забранява се пускането на пазара на тютюневи изделия чрез използване на услугите на информационното общество.

Чл. 45. (1) Вносът и въвеждането на тютюневи изделия се съгласува по отношение на качество, фитосанитарни и санитарни норми от компетентните органи, определени от Министерския съвет.

(2) Внесените или въведени в страната тютюневи изделия трябва да отговарят на изискванията на чл. 43 т. 3 - 15. Изискванията се документират задължително на българския митнически пункт на преминаване и в склада на лицата, извършващи внос или въвеждане, с издаден от производителя сертификат за произход, който задължително придружава всяка партида и транспортно средство.

Глава осма
РЕКЛАМИРАНЕ НА ТЮТЮН И ТЮТЮНЕВИ ИЗДЕЛИЯ. ЕТИКЕТИРАНЕ НА ТЮТЮНЕВИ ИЗДЕЛИЯ

Чл. 46. (1) Забранява се рекламирането на тютюн и тютюневи изделия, с изключение на:

1. територията на предприятия, където се произвеждат тютюн или тютюневи изделия, и обектите, в които се извършва търговия с тютюн и тютюневи изделия;

2. използването на търговска марка, когато в рекламата не участват лица под 18 години и тя не е предназначена или насочена към тях;

3. места или мероприятия, на които достъпът на лица под 18 години е забранен.

(2) Забранява се рекламирането на тютюн и тютюневи изделия в радио- и телевизионни предавания.

(3) Рекламирането на тютюн и тютюневи изделия в пресата и в други печатни издания и чрез услугите на информационното общество се допуска само за публикации, които са:

1. предназначени изключително за професионалисти в областта на търговията с тютюн и тютюневи изделия или за лица, чийто основен предмет на дейност е производството или търговията с тютюн и тютюневи изделия;

2. отпечатани или публикувани в трета държава и не са предназначени за пазара на държава – членка на Европейския съюз, и на други държави – страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство.

(4) Друга реклама на тютюн и тютюневи изделия в пресата и в други печатни издания и чрез услугите на информационното общество е забранена.

(5) Забранява се спонсорирането от лица, чийто основен предмет на дейност е производството или търговията с тютюн и тютюневи изделия, на:

1. радио- и телевизионни предавания;

2. събития или дейности, които се провеждат в няколко държави - членки на Европейския съюз, и в други държави - страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или имат по друг начин трансграничен ефект.

(6) Забранява се всякаква форма на разпространение на тютюневи изделия в случаите по ал. 5, т. 2 с цел пряко или косвено популяризиране на тютюневи изделия.

Чл. 47. Произведените на територията на страната или внесени или въведени в страната тютюневи изделия, които се пускат на пазара, се представят, етикетират, обозначават и оформят съгласно изисквания, определени с наредба, приета от Министерския съвет.

Глава девета
СЪСТАВКИ И ЕМИСИИ

Раздел I
Равнища на емисиите от цигари и методи за измерване

Чл. 48. Максималното равнище на емисиите от цигари, пуснати на пазара или произведени в страната (максимално равнище на емисиите), не надвишава:

1. 10 мг (mg) катран за цигара;
2. 1 мг (mg) никотин за цигара;
3. 10 мг (mg) въглероден оксид за цигара.

Чл. 49. Емисиите от цигари по чл. 48 се измерват въз основа на стандарти, определени с наредба, приета от Министерския съвет.

Чл. 50. (1) Измерванията по чл. 49 се проверяват от лаборатории, получили одобрение от министъра на земеделието и храните или оправомощено от него лице, или от компетентен орган на друга държава – членка на Европейския съюз.

(2) Одобрение по ал. 1 за лаборатории, намиращи се на територията на Република България, се издава от министъра на земеделието и храните или от оправомощено от него лице.

(3) Лабораториите по ал. 2 следва да отговарят на следните изисквания:

1. да са получили акредитация от „Българска служба за акредитация" към министъра на икономиката;

2. да не са притежавани или контролирани пряко или непряко от тютюневата промишленост.

(4) За издаване на одобрение по ал. 1 лицата, притежаващи лаборатории, подават заявление до лицето по ал. 2, към което прилагат:

1. посочване на единен идентификационен код по чл. 23 от Закона за търговския регистър или друга актуална идентифицираща информация в съответствие със законодателството на държавата, в която заявителят е регистриран/установен, както и адрес за кореспонденция на територията на страната, включително електронен;

2. документ, издаден от „Българска служба за акредитация", удостоверяващ обстоятелството, че лабораторията е акредитирана да извършва измерванията по ал. 1;

3. информация за местоположението на лабораторията;

4. доказателства/документи, че лабораторията не е притежавана или контролирана пряко или непряко от тютюневата промишленост.

(5) Одобрението по ал. 2 е безсрочно.

(6) В Министерство на земеделието и храните се води регистър на одобрените лаборатории.

(7) Списъкът на одобрените лаборатории се обявява и актуализира на страницата в интернет на Министерство на земеделието и храните.

(8) Министерският съвет определя с наредбата по чл. 49 условията за доказване на съответствие с изискванията и реда за издаване на одобрение по ал. 2, отнемането на одобрението, както и условията и реда за водене на регистъра по ал. 6.

Раздел II
Уведомяване за съставките и емисиите

Чл. 51. (1) Производителите и вносителите на тютюневи изделия всяка година до края на месец септември представят на Министерство на земеделието и храните:

1. списък на всички използвани при производството на тютюневи изделия съставки, тяхното количество по марки и видове тютюневи изделия;

2. списък на всички достъпни за производителите и вносителите токсикологични данни, отнасящи се до съставките по т. 1 в изгорена или неизгорена форма, особено свързаните с неблагоприятно въздействие върху човешкото здраве, като се отчитат и всички водещи до пристрастяване свойства;

3. становище относно изискванията за включване на всяка една съставка по т. 1 в състава на тютюневите изделия, както и категорията и функцията на съставката.

(2) Съставките в списъците по ал. 1, т. 1 и 2 се подреждат в низходящ ред според теглото на всяка съдържаща се в изделието съставка.

(3) Списъците по ал. 1, т. 1 и 2 се предоставят на магнитен носител или по електронен път в базата данни на електронната система за докладване – ЕМТОК, при условия и по ред, определени с наредбата по чл. 49.

(4) Министерство на земеделието и храните предоставя всяка година на Европейската комисия информацията по ал. 2, с изключение на информация за рецептата на отделните изделия, която представлява търговска тайна.

(5) Министерство на земеделието и храните публикува на интернет страницата си списък на всички съставки за всяко изделие по азбучен ред, като задължително се посочва съдържанието на катран, никотин и въглероден оксид за всяко изделие.

Чл. 52. (1) Комисията за защита на потребителите може да изисква от производителите и вносителите на тютюневи изделия да предоставят информация (резултати от тестове) по търговски марки и по видове и за други съставки извън посочените в списъците по чл. 51, ал. 1, т. 1 и 2, които се отделят от тютюневите изделия, ако има данни за вредното им въздействие върху здравето на потребителите и опасност към пристрастяване, както и съставки, за които няма такива данни.

(2) Измерванията и изследванията се извършват в лаборатории, акредитирани от Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация" или от компетентен орган на друга държава – член на Европейския съюз.

Глава десета
ПРАВИЛА ПРИ ИЗДАВАНЕ, ПРЕКРАТЯВАНЕ И ОБЖАЛВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ, УДОСТОВЕРЕНИЯ ИЛИ ОДОБРЕНИЯ

Чл. 53. (1) Заявлението за издаване на разрешение, удостоверение или одобрение от министъра на земеделието и храните или от оправомощено от него лице съгласно този закон, се подава в Министерство на земеделието и храните и се разглежда в следните срокове, освен ако в регламент на Европейския съюз е определен друг срок, както следва:

1. за издаване на разрешение за извършване на промишлена обработка на тютюн – до 30 работни дни;

2. за издаване на одобрение на лаборатория за проверка на измерванията на емисиите от цигари – до 30 работни дни от подаване на заявлението;

3. за издаване на удостоверения за регистрация по чл. 16, чл. 20 и чл. 32 – до 7 дни от подаване на заявлението.

(2) При непълноти и неточности в представените документи се определя срок за отстраняването им.

(3) Когато заявителят отговаря на изискванията, министърът на земеделието и храните издава съответния акт:

1. в 10-дневен срок след изтичането на сроковете по ал. 1, освен ако в регламент на Европейския съюз е определен друг срок – в случаите по ал. 1, т. 1 и 2;

2. в случаите на подадено заявление за регистрация удостоверението се издава в срока по ал. 1, т. 3.

(4) Министърът на земеделието и храните може да оправомощи длъжностни лица за издаването или отнемането на удостоверения за регистрация и за одобряване на лаборатории, извършващи проверки на измерванията по чл. 49.

(5) Правата по всички актове по ал. 1 не подлежат на прехвърляне или преотстъпване.

Чл. 54. (1) Правата, произтичащи от издадените актове по чл. 53, ал. 1, се прекратяват:

1. при отнемане на акта по решение на министъра на земеделието и храните или по решение на оправомощено от него длъжностно лице – за актовете по чл. 53, ал. 1, т. 3:

а) когато лицето или обектът, за който са издадени, престане да отговаря на изискванията за издаването им;

б) когато актът е издаден въз основа на неистински документи или на документи с невярно съдържание;

в) в други предвидени със закон случаи.

2. по заявление на притежателя;

3. с прекратяването на дейността на лицето.

(2) Министърът на земеделието и храните, а в случаите по чл. 53, ал. 1, т. 3 – и оправомощено от него лице, може да отнеме правата по издадените актове и в следните случаи:

а) при неизпълнение в указания срок на дадените задължителни предписания за отстраняване на нарушения;

б) при нарушение на Закона или на подзаконовите нормативни актове, свързани с издаването на акта.

Чл. 55. Изричният или мълчаливият отказ за издаване на актовете по чл. 53, ал. 1, както и тяхното отнемане, подлежат на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 56. (1) За административно обслужване и извършване на процедури за издаване на разрешение за извършване на промишлена обработка на тютюн; одобрение на лаборатория за проверка на изследванията на емисии; одобряване на експерти по окачествяване на тютюна; удостоверение за регистрация на лица, изкупуващи суров тютюн; удостоверение за регистрация на лица, извършващи търговия с промишлено обработен тютюн; се заплащат държавни такси, които се администрират от Министерство на земеделието и храните.

(2) Размерът на таксите по ал. 1 се определя с тарифа, приета с постановление на Министерския съвет.

Глава единадесета
КОНТРОЛ

Чл. 57. (1) Контролните функции на Министерство на земеделието и храните по тютюна се осъществяват от лица, назначени със заповед на министъра на земеделието и храните.

(2) Лицата по ал. 1 имат право:

1. на свободен достъп до контролираните от тях лица и обекти за извършване на проверки по спазване на този закон и актовете по прилагането му, включително до производствените площи, помещенията за извършване на производителска манипулация, транспортните средства, превозващи тютюн; пунктове за изкупуване на суров тютюн, складови помещения за съхранение на тютюн;

2. на достъп до всички документи, свързани пряко или косвено с нарушение на този закон и актовете по прилагането му;

3. да изискват необходимите данни, сведения, обяснения, оперативна и друга информация от съответните лица, свързана със спазване на този закон и актовете по прилагането му;

4. да вземат проби от цигари за извършване на анализ;

5. да изземват количествата суров или промишлено обработен тютюн в случаите, предвидени в административнонаказателните разпоредби на този закон;

6. да съставят актове за административни нарушения по този закон;

7. да дават задължителни писмени предписания за отстраняване на констатираните нарушения;

8. да правят предложения за спиране, прекратяване, отнемане и ограничаване на правата по издадените разрешения, удостоверения, одобрения и други.

(3) При извършване на проверки по ал. 2 длъжностните лица от Министерство на земеделието и храните се легитимират със служебна карта.

(4) Министърът на земеделието и храните със заповед утвърждава образец на служебната карта по ал. 3.

(5) При осъществяване на контрола по ал. 2 длъжностните лица от Министерство на земеделието и храните имат право да изискват съдействие от други органи на изпълнителната власт.

Чл. 58. (1) При осъществяване на контролните си функции Министерство на земеделието и храните си взаимодейства с други органи на изпълнителната власт и на местното самоуправление в рамките на тяхната компетентност.

(2) При необходимост от провеждане на съвместни проверки Министерство на земеделието и храните писмено уведомява органите по ал. 1 за вида на изискваното съдействие.

(3) Министърът на земеделието и храните или оправомощено от него лице може да изисква от съответния орган по ал. 1 предварителна информация във връзка с проверката, която се предоставя в срок до 7 работни дни от получаване на искането.

(4) В случай на извършване на проверка от друг контролен орган, Министерство на земеделието и храните предоставя информация по компетентност в срок до 7 работни дни от постъпване на искането.

(5) Когато при извършване на проверка от друг контролен орган се установи нарушение по този закон, този орган уведомява незабавно Министерство на земеделието и храните за предприемане на действия по компетентност, а Министерство на земеделието и храните в срок до 10 дни уведомява другия контролен орган за предприетите действия.

Чл. 59. (1) При осъществяване на контролните си функции Министерство на земеделието и храните си взаимодейства с Министерство на вътрешните работи, Агенция „Митници", Комисията за защита на потребителите и с други органи на изпълнителната власт в рамките на тяхната компетентност.

(2) Взаимодействието между Агенция „Митници" и органите на Министерство на вътрешните работи и Министерство на земеделието и храните при прилагането на разпоредбите на този закон се урежда със споразумение за взаимодействие, подписано от ръководителите на двете ведомства.

Чл. 60. (1) Министърът на земеделието и храните или оправомощено от него лице може да изиска от съответния орган по чл. 59, ал. 1 информация във връзка с проверката, както и определяне на длъжностни лица, които да участват в проверката.

(2) Съответният орган по чл. 59, ал. 1 предоставя на Министерство на земеделието и храните исканата информация и определя длъжностни лица за участие в проверката.

(3) Искането за съдействие по ал. 1 се прави в срок до 24 часа преди започване на проверката.

(4) В случаите, когато се налага извършването на спешни проверки, ръководителите на съответните органи оказват във възможно най-кратък срок искането от Министерство на земеделието и храните съдействие.

(5) Министърът на земеделието и храните или оправомощено от него лице уведомява органите по ал. 1 за резултатите от извършената проверка в 7-дневен срок от приключването ѝ.

Чл. 61. (1) В случаите, когато друг контролен орган в рамките на своите правомощия планира извършването на проверка на лица, извършващи дейност по този закон, при необходимост той изисква съдействие от Министерство на земеделието и храните. Съдействието може да бъде под формата на предоставяне на информация и/или участие на длъжностни лица от Министерство на земеделието и храните при извършване на проверката.

(2) Органите по ал. 1 уведомяват Министерство на земеделието и храните за резултатите от извършената проверка в 7-дневен срок от приключването ѝ.

Глава дванадесета
АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 62. Физическо или юридическо лице, което произвежда тютюн, без да е вписано в Регистъра на тютюнопроизводителите, се наказва с глоба от 50 лв. до 100 лв., съответно му се налага имуществена санкция от 500 лв. до 2000 лв., но не по-малко от 50 на сто от стойността на произведения тютюн, а тютюнът се отнема в полза на държавата.

Чл. 63. Който предаде тютюн на лице, което не е вписано в Регистъра по чл. 5, ал. 1, т. 2, се наказва с глоба от 100 лв. до 500 лв., съответно му се налага имуществена санкция от 1 000 лв. до 20 000 лв., но не по-малко от 80 на сто от стойността на предадения тютюн, а тютюнът се отнема в полза на държавата.

Чл. 64. Лице, което изкупува, въвежда или внася в страната суров тютюн в нарушение на чл. 20, ал. 1 или извършва дейности със суров тютюн в нарушение на чл. 21, се наказва с глоба от 10 000 лв. до 15 000 лв. за първо нарушение и от 20 000 лв. до 50 000 лв. – при повторно нарушение, съответно му се налага имуществена санкция от 20 000 лв. до 100 000 лв. за първо нарушение и от 50 000 лв. до 100 000 лв. – при повторно нарушение, но не по-малко от 80 на сто от стойността на закупения, внесен или въведен в страната тютюн, а тютюнът се отнема в полза на държавата.

Чл. 65. Лице, което не спази срока по чл. 20, ал. 3 или по чл. 21, ал. 2, 3, 4 и 5, се наказва с глоба от 1 000 лв. до 5 000 лв., съответно му се налага имуществена санкция от 2 000 лв. до 50 000 лв.

Чл. 66. Лице, което съхранява суров тютюн, без да е вписано в Регистъра на тютюнопроизводителите или в Регистъра на лицата, изкупуващи суров тютюн, и не подлежи на служебно вписване в тези регистри, се наказва с глоба от 500 лв. до 10 000 лв., съответно му се налага имуществена санкция от 5 000 лв. до 100 000 лв., но не по-малко от 80 на сто от стойността на съхранявания тютюн, а тютюнът се отнема в полза на държавата.

Чл. 67. Лице, което съхранява промишлено обработен тютюн, без да е вписано в Регистъра на лицата, търгуващи с промишлено обработен тютюн, и не подлежи на служебно вписване в тези регистри, се наказва с глоба от 2 000 лв. до 50 000 лв., съответно му се налага имуществена санкция от 5 000 лв. до 100 000 лв., но не по-малко от 80 на сто от стойността на съхранявания тютюн, а тютюнът се отнема в полза на държавата.

Чл. 68. Лице, което извършва дейност в нарушение на чл. 27, се наказва с глоба от 5 000 лв. до 50 000 лв. за първо нарушение и от 20 000 лв. до 150 000 лв. – при повторно нарушение, съответно му се налага имуществена санкция от 20 000 лв. до 150 000 лв. за първо нарушение и от 50 000 лв. до 200 000 лв. – при повторно нарушение, но не по-малко от 80 на сто от стойността на промишлено обработения тютюн, а тютюнът се отнема в полза на държавата.

Чл. 69. Който подаде декларация по чл. 30, ал. 2, т. 9 с невярно съдържание, се наказва с глоба от 10 000 лв. до 15 000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание, съответно с имуществена санкция от 50 000 лв. до 100 000 лв.

Чл. 70. Който подаде декларация по чл. 36, ал. 2, т. 9 с невярно съдържание, се наказва с глоба от 10 000 лв. до 15 000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание, съответно с имуществена санкция от 50 000 лв. до 100 000 лв.

Чл. 71. Лице, което не спази сроковете по чл. 33, се наказва с глоба от 2 000 лв. до 50 000 лв., съответно му се налага имуществена санкция от 5 000 лв. до 100 000 лв.

Чл. 72. Лице, което произвежда тютюневи изделия в нарушение на изискванията по чл. 34, ал. 1, се наказва с глоба от 5 000 лв. до 50 000 лв. за първо нарушение и от 20 000 лв. до 150 000 лв. – при повторно нарушение, съответно му се налага имуществена санкция от 20 000 лв. до 100 000 лв. за първо нарушение и от 50 000 лв. до 250 000 лв. – при повторно нарушение, но не по-малко от 200 на сто от стойността на произведените тютюневи изделия, а изделията се отнемат в полза на държавата.

Чл. 73. Лице, което извършва внос, въвеждане на територията на страната, съхранение, транспорт, използване, ремонт, преустройство, износ и извеждане на съоръжения и оборудване за производство на тютюневи изделия в нарушение на чл. 38, ал. 3, се наказва с глоба от 10 000 лв. до 15 000 лв. за първо нарушение и от 20 000 лв. до 50 000 лв. – при повторно нарушение, съответно му се налага имуществена санкция от 20 000 лв. до 100 000 лв. за първо нарушение и от 50 000 лв. до 100 000 лв. – при повторно нарушение, а съоръженията и оборудването се отнемат в полза на държавата.

Чл. 74. Лице, което не спази сроковете по чл. 38, ал. 4 или чл. 39, се наказва с глоба от 1 000 лв. до 5 000 лв., съответно му се налага имуществена санкция от 2 000 лв. до 50 000 лв.

Чл. 75. Който съхранява, предлага за продажба или продава тютюневи изделия в нарушение на разпоредбите на чл. 42, се наказва с глоба от 15 000 лв. до 50 000 лв. за първо нарушение и от 50 000 лв. до 100 000 лв. – при повторно нарушение, съответно му се налага имуществена санкция от 50 000 лв. до 100 000 лв. за първо нарушение и от 100 000 лв. до 150 000 лв. – при повторно нарушение, а тютюневите изделия се отнемат в полза на държавата.

Чл. 76. Който съхранява или пуска на пазара тютюневи изделия в нарушение на разпоредбите на чл. 43, се наказва с глоба от 15 000 лв. до 50 000 лв. за първо нарушение и от 50 000 лв. до 100 000 лв. – при повторно нарушение, съответно му се налага имуществена санкция от 50 000 лв. до 100 000 лв. за първо нарушение и от 100 000 лв. до 150 000 лв. – при повторно нарушение, а тютюневите изделия се отнемат в полза на държавата.

Чл. 77. Който пуска на пазара тютюневи изделия в нарушение на разпоредбите на чл. 44, се наказва с глоба от 15 000 лв. до 50 000 лв. за първо нарушение и от 50 000 лв. до 100 000 лв. – при повторно нарушение, съответно му се налага имуществена санкция от 50 000 лв. до 100 000 лв. за първо нарушение и от 100 000 лв. до 150 000 лв. – при повторно нарушение, а тютюневите изделия се отнемат в полза на държавата.

Чл. 78. Който наруши разпоредбите на чл. 45, ал. 1, се наказва с глоба от 15 000 лв. до 50 000 лв., съответно му се налага имуществена санкция от 50 000 лв. до 100 000 лв., а тютюневите изделия и превозните средства, послужили за транспортирането им, се отнемат в полза на държавата.

Чл. 79. Който наруши разпоредбите на чл. 45, ал. 2 се наказва с глоба от 15 000 лв. до 50 000 лв., съответно му се налага имуществена санкция от 50 000 лв. до 100 000 лв., а тютюневите изделия се отнемат в полза на държавата.

Чл. 80. Който наруши разпоредбите на чл. 46, се наказва с глоба от 15 000 лв. до 50 000 лв., съответно му се налага имуществена санкция от 50 000 лв. до 100 000 лв.

Чл. 81. Който наруши разпоредбите на чл. 47, се наказва с глоба от 15 000 лв. до 50 000 лв. за първо нарушение и от 50 000 лв. до 100 000 лв. – при повторно нарушение, съответно му се налага имуществена санкция от 50 000 лв. до 100 000 лв. за първо нарушение и от 100 000 лв. до 150 000 лв. – при повторно нарушение, а тютюневите изделия се отнемат в полза на държавата.

Чл. 82. Който съхранява пуска на пазара тютюневи изделия в нарушение на разпоредбите на чл. 48, се наказва с глоба от 15 000 лв. до 50 000 лв. за първо нарушение и от 100 000 лв. до 150 000 лв. – при повторно нарушение, съответно му се налага имуществена санкция от 50 000 лв. до 100 000 лв. за първо нарушение и от 100 000 лв. до 150 000 лв. – при повторно нарушение, а цигарите се отнемат в полза на държавата.

Чл. 83. На лице, което наруши разпоредбите на чл. 51, се налага имуществена санкция от 20 000 лв. до 30 000 лв. за първо нарушение и от 30 000 лв. до 50 000 лв. – при повторно нарушение.

Чл. 84. На лице, което не предостави информация по чл. 52, се налага имуществена санкция от 20 000 лв. до 30 000 лв. за първо нарушение и от 30 000 лв. до 50 000 лв. – при повторно нарушение.

Чл. 85 На юридическите лица, които са се облагодетелствали от нарушенията по чл. 62, чл. 63, чл. 64, чл. 68, чл. 69 чл. 70, чл. 72, чл. 73, чл. 75, чл. 76, чл. 78, чл. 79, чл. 80, чл. 81 и чл. 82, административнонаказващият орган налага имуществена санкция в размер от 100 000 лв. до 150 000 лв.

Чл. 86. (1) Когато нарушенията по чл. 75, чл. 76, чл. 81 и чл. 82 са извършени в търговски обекти и складове, за които е издадено разрешение за търговия с тютюневи изделия по реда на Закона за акцизите и данъчните складове, правата по разрешението се спират за срок 1 година при първо нарушение и за срок 3 години – при повторно нарушение.

(2) Наказателните постановления по ал. 1 се издават от директора на Агенция „Митници" или упълномощено от него лице въз основа на актове за установяване на административни нарушения, съставени от компетентните органи по този закон.

Чл. 87. Нарушенията по този закон се установяват с актове, съставени от органите на:

1. Министерството на земеделието и храните – в случаите по чл. 62, чл. 63, чл. 64, чл. 65, чл. 66, чл. 67, чл. 68, чл. 69, чл. 71 и чл. 83;

2. Комисията за защита на потребителите към Министерството на икономиката – в случаите по чл. 75, чл. 76, чл. 77, чл. 79, чл. 80., чл. 81, чл. 82 и чл. 84;

3. Министерството на икономиката – в случаите по чл. чл. 70, чл. 72, чл. 73 и чл. 74;

4. Министерството на финансите – в случаите по чл. 78.

Чл. 88. Наказателните постановления се издават от:

1. Министъра на земеделието и храните – в случаите по чл. 87, т. 1;

2. Председателя на Комисията за защита на потребителите или оправомощени от него длъжностни лица - в случаите по чл. 87, т. 2;

3. Министъра на икономиката – в случаите по чл. 87, т. 3;

4. Министъра на финансите – в случаите по чл. 87, т. 4.

Чл. 89. Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършва по реда на Закона за административните нарушения и наказания и не изключва прилагането на административнонаказателните разпоредби на Закона за акцизите и данъчните складове и Закона за митниците.

Чл. 90. (1) Когато на пазара се предлагат тютюневи изделия, които не отговарят на изискванията на чл. 47 и 48, контролните органи на Комисията за защита на потребителите издават заповед със задължителни предписания към производителите, вносителите и търговците за изтегляне на тютюневите изделия от пазара.

(2) В случаите, когато производителите, вносителите и търговците не спазят заповедта, контролният орган изземва и унищожава тези изделия.

(3) При внос на тютюневи изделия, които не отговарят на изискванията на чл. 47 и чл. 48, митническите органи спират вноса на тези изделия и незабавно уведомяват контролните органи по ал. 1.

Чл. 91. Разпореждането с отнетите в полза на държавата тютюн, тютюневи изделия, съоръжения, оборудване и транспортни средства се извършва по ред и начин, определени с наредба, приета с постановление на Министерския съвет.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този закон:

1. „Тютюн" е земеделска култура, произведена от тютюневи семена. „Тютюн" също означава листа и други естествени преработени или непреработени части на тютюневото растение, включително раздут и възстановен тютюн.

2. „Суров тютюн" означава тютюневи листа, обрани в техническа зрелост, сушени на слънце, на сянка или с топъл въздух, групирани съобразно беритбата с еднородно качество и нормално влагосъдържание в производителски опаковки.

3. „Промишлено обработен тютюн" е съхраненият и отгледан изкупен суров тютюн, който е претърпял сортировка, обезжилване, стабилизиране на влагосъдържанието, получено вследствие изкуствена или естествена ферментация или термично третиране, опаковане, съхраняване, и е предназначен за производство на тютюневи изделия.

4. „Тип тютюн" е основно групиране на тютюна въз основа на биологичния му вид, мястото на производство, т. е. природо-географските условия, при които се отглежда; начина на сушене или начина на използване;

5. „Сортова група Басми" – ориенталски тютюни, отгледани в определени географски зони в Южна България, характеризиращи се със специфични екологични условия, типизирани чрез подходящи сортове, изсушени при естествени условия на слънце, предназначени за производство на тютюневи изделия, както и за подобряване на вкусово-ароматичните качества на същите.

5. „Сортова група Каба Кулак" – полу- ориенталски тютюни, отгледани в определени географски зони в Северна България, характеризиращи се със специфични екологични условия, типизирани чрез подходящи сортове, изсушени при естествени условия на слънце, предназначени за производство на тютюневи изделия.

6. „Сортова група Виржиния" - тютюн, сушен при изкуствени условия чрез регулиране на топлината и вентилацията, без да се допуска контакт на дима и парите от горивото с тютюна.

7. „Сортова група Бърлей"- тютюн, сушен при естествени атмосферни условия на сянка с частично регулиране на влажността на въздуха.
8. „Произход" (технически район, екотип) – съвкупност от тютюн, произведен в географски обособена част от страната, в която климатичните условия, технологията на отглеждане, сортовете и други стопански условия формират тютюн с еднакви или сходни белези, консумативни качества и идентична типичност.
9. „Сорт" е относително еднородна растителна съвкупност със специфични генетични заложби, създадена от човека за определени почвено-климатични условия, която при съответната технология на отглеждане и сушене осигурява постоянна в количествено и качествено отношение растителна продукция.

10. „Тютюневи изделия" са всички продукти, които могат да бъдат консумирани и са съставени дори частично от тютюн;
11. „Тютюневи изделия за пушене" означава тютюневи изделия, различни от бездимно тютюнево изделие;
12. „Бездимно тютюнево изделие" означава тютюнево изделие, чиято консумация не се извършва чрез процес на горене, включително тютюн за дъвчене, тютюн за смъркане и тютюн за орална употреба;
13. „Тютюн за дъвчене" означава бездимно тютюнево изделие, предназначено изключително за дъвчене;
14. „Тютюн за смъркане" означава бездимно тютюнево изделие, което може да се консумира през носа;
15. „Тютюн за орална употреба" означава всички изделия, предназначени за използване през устата, с изключение на предназначените за вдишване или дъвчене, съставени изцяло или частично от тютюн, на прах или на отделни частици или каквато и да е комбинация от тези форми, и по-специално тези, представени в пликчета дози или в порести пликчета;
16. „Цигара" означава цилиндрично тяло от тютюн, което може да се консумира чрез процес на горене и което е подробно определено в Закона за акцизите и данъчните складове;
17. „Пура" означава цилиндрично тяло от тютюн, което може да се консумира чрез процес на горене и което е дефинирано в Закона за акцизите и данъчните складове;.
18. „Пурета" означава вид малка пура, която е подробно определена в Закона за акцизите и данъчните складове;
19. „Тютюн за лула" означава тютюн, който може да се консумира чрез процес на горене и който е предназначен за употреба в лула;
20. „Тютюн за ръчно свиване на цигари" означава тютюн, който потребителите или търговските обекти за продажба на дребно могат да използват за направата на цигари;
21. „Тютюн за водна лула" означава тютюнево изделие, което може да се консумира чрез водна лула. За целите на този закон тютюнът за водна лула се счита за тютюнево изделие за пушене. Ако дадено изделие може да се използва както за консумация чрез водна лула, така и за ръчно свиване на цигари, то се счита за тютюн за ръчно свиване на цигари;
22. „Съставка" е всяко вещество или компонент, освен тютюневи листа или други естествени или непреработени части на тютюневото растение, които се използват при производството или подготовката на тютюневите изделия и се съдържат в завършения продукт, дори в променена форма, включително хартията, филтрите, мастилата и лепилата.
23. „Никотин" са никотинови алкалоиди;
24. „Катран" е суровият неводен безникотинов кондензат на дима;
25. „Въглероден оксид" е съединение на въглерода с един кислороден атом. „Въглеродният оксид" е компонент на газовата фаза на тютюневия дим, идентичен с „въглероден монооксид" и „въглероден окис".

26. „Емисии“ означава веществата, които се отделят при употреба по предназначение на тютюнево или свързано с него изделие, каквито са веществата в дима или веществата, отделяни при използването на бездимните тютюневи изделия;
27. „Максимално равнище" или „максимално равнище на емисиите" означава максималното съдържание или емисии на дадено вещество в тютюнево изделие, включително равно на нула, измерено в милиграми;
28. „Потребител“ означава физическо лице, което действа за цели извън рамките на своята търговска, стопанска, занаятчийска или професионална дейност;
29. „Потребителска опаковка" е най-малката самостоятелна опаковка на тютюнево изделие, което се пуска на пазара;
30. „Потребителска опаковка за ръчно свити пури“ е най-малката самостоятелна опаковка, която вносител или търговец на едро доставя на лицензирани търговци на дребно.
31. „Повторно“ е нарушението, извършено в едногодишен срок след влизане в сила на наказателното постановление, с което на нарушителя е било наложено наказание за същото нарушение.
32. „Производител“ означава всяко физическо или юридическо лице, което произвежда изделие или възлага неговото създаване или производство и което предлага това изделие на пазара под своето име или своята търговска марка;
33. „Пускане на пазара“ означава предоставянето на изделия, независимо къде са произведени, на потребителите в Съюза срещу заплащане или безплатно, включително чрез продажба от разстояние; в случай на трансгранични продажби от разстояние изделието се счита за пуснато на пазара в държавата членка, в която се намира потребителят;

34. „Рекламиране“ е всяка форма на съобщение, което има за цел популяризиране на тютюнево изделие.
35. „Спонсорство“ е всяка форма на публичен или частен принос към осъществяването на мероприятие, дейност или насочен към лице, който има за цел или за свой пряк или непряк резултат популяризирането на тютюнево изделие.

36. „Услуга на информационното общество“ е услуга, извършена възмездно или безвъзмездно от разстояние, по електронен път и по изрично изявление на получателя на услугата, като:
а) „от разстояние“ означава, че услугата е извършена, без страните да се намират едновременно на едно и също място;
б) „по електронен път“ означава, че услугата е изпратена и получена по предназначение чрез устройства за електронна обработка (включително цифрово компресиране) и съхраняване на информация, като услугата изцяло се осъществява чрез използването на проводник, радиовълни, оптически или други електромагнитни средства;
в) „по изрично изявление на получателя на услугата“ означава, че услугата се предоставя при изрично заявяване на желание за ползване от страна на получателя.
37. „Трета държава“ е държава, която не е членка на Европейския съюз или не е страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство.
38. „Производството на суров тютюн“ включва: производство на разсад, разсаждане, отглеждане, бране, сушене и производителска манипулация.
39. „Окачествяването на произведения суров тютюн“ е процедура по определяне на качеството на тютюна, която се извършва съвместно от производителя и купувача при спазване на нормативно установените качествени изисквания.
40. „Изкупуването на тютюн“ е възмездно или безвъзмездно придобиване на тютюн, местно производство.
41. „Промишлената обработка на тютюн“ включва:

1. съхраняване на изкупен, въведен или внесен суров тютюн;
2. манипулация, в това число сортировка и обезжилване на едролистни тютюни;
3. ферментация - естествена или получена чрез термично третиране;
4. съхраняване на обработения и опакован тютюн и подготовка за реализация.
42. „Сектор Тютюн" е по смисъла на част XIV от Приложение I от Регламент 1308/2013 г. на Европейския парламент на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007.
43. „Сделка с място на изпълнение на територията на страната" е сделка по смисъла на ЗДДС.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. (1) Законът влиза в сила в срок 1 месец след обнародването му в „Държавен вестник".

(2) С влизане в сила на този закон се отменя Законът за тютюна и тютюневите изделия (обн., ДВ, бр. 101 от 1993 г., изм. и доп., бр. 19 от 1994 г., бр. 110 от 1996 г., бр. 153 от 1998 г., бр. 113 от 1999 г., бр. 33 и 102 от 2000 г., бр. 110 от 2001 г., бр. 20 от 2003 г., бр. 57 и 70 от 2004 г., бр. 91, 95, 99 и 105 от 2005 г., бр. 18, 30, 34,70, 80 и 108 от 2006 г., бр. 53 и 109 от 2007 г., бр. 36, 67 и 110 от 2008 г., бр. 12, 82 и 95 от 2009 г., бр. 19 от 2011 г. и бр. 50 от 2012 г.).

§ 3. Министерският съвет в срок до три месеца от влизането в сила на Закона:

1. приема наредбите по чл. 30, ал. 4, чл. 37, чл. 42, ал. 1, чл. 47 и чл.49 от Закона;

2. одобрява тарифите по чл. 42, ал. 2 и чл. 56, ал. 2;

§ 4. Министърът на земеделието и храните издава:

1. наредбите по чл. 5, ал. 2 и заповедта по чл. 57, ал. 4 - в срок от 1 месец от влизане в сила на Закона;

2. заповедта по чл.13 – в срок до 2 месеца от влизане в сила на закона;

§ 5. (1) Окачествяването при изкупуването на суров тютюн за реколта 2014 се извършва съгласно изискванията на Правилника за прилагане на отменения Закон за тютюна и тютюневите изделия (обн., ДВ, бр. 101 от 1993 г.).

§ 6. (1) Министерство на земеделието и храните е компетентен орган по уведомяване на Европейската комисия за съставки съгласно чл. 4, пар. 5 от Директива (ЕО) 37 Директива 2001/37/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2001 година за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите-членки относно производството, представянето и продажбата на тютюневи изделия (ОВ L 194, 18.7.2001 г.) до 20 май 2016 г., а след тази дата изпълнява функции на компетентен орган по уведомяване на Европейската комисия за съставки и емисии по чл. 5 от Директива 2014/40/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 година за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите членки, относно производството, представянето и продажбата на тютюневи и свързани с тях изделия и за отмяна на Директива 2001/37/ЕО (ОВ, L 127/11 от 29 април 2014 г.).

§ 7. Лицата, извършващи дейности по чл. 20, чл. 32 и чл. 38, се вписват в съответния регистър по чл. 20, 32 и 38 в срок до 2 месеца от влизането в сила на Закона.

§ 8. В срок до 9 месеца от влизане в сила на този закон Министерство на земеделието и храните извършва преглед за съответствие с изискванията на този закон на издадените по отменения Закон за тютюна и тютюневите изделия разрешения за извършване на промишлена обработка на тютюн и издава разрешения на лицата, които отговарят на изискванията.

§ 9. До одобряване на лаборатория по смисъла на чл. 50, но не по-късно от 20 май 2016 г. Институтът по тютюна и тютюневите изделия към Селскостопанската академия извършва измерванията по чл. 49 и/или извършва проверките на тези измервания.

§ 10. (1) До издаване на предвидените актове в този закон и доколкото не му противоречат се прилагат издадените въз основа на отменения Закон за тютюна и тютюневите изделия нормативни актове.

(2) До издаване на разрешенията по ал. 1 лицата извършват промишлена обработка на тютюн съгласно притежаваните от тях разрешения.

(3) Започналите към датата на влизане в сила на Закона производства по издаване на разрешение за извършване на промишлена обработка на тютюн се довършват по този закон.

§ 11. Лицата, произвеждащи тютюн на територията на страната, подават данни за произведения и предаден суров тютюн от реколта 2014 и се вписват в Регистъра по чл. 16, считано от реколта 2015.

(2) До регистрацията на лицата по ал. 1 те могат да извършват дейности по Закона съгласно регистрацията си по чл. 7 от Закона за подпомагане на земеделските стопани.

§ 12. (1) Лицата, притежаващи разрешения за производство на тютюневи изделия, издадени по отменения Закон за тютюна и тютюневите изделия, запазват правата по тях.

(2) Контролът за съответствие на лицата и тяхната дейност се извършва по този закон.

(3) Издаването на нови разрешения за производство на тютюневи изделия се извършва по реда и при условията на този закон, като до приемане на наредбата по чл. 37 се прилагат правилата на съответната наредба и на Приложение № 3 от отменения Закон за тютюна и тютюневите изделия.

(4) Започналите към датата на влизане в сила на Закона производствата по издаване на разрешение за производство на тютюневи изделия се довършват по този закон.

София, 28.01.2015 г. **Вносители,**

МОТИВИ

Предложеният проект на Закон за тютюна и тютюневите изделия е разработен въз основа на някои от основните принципи, залегнали в Протокола за премахване на незаконната търговия с тютюневи изделия към член 15 от Рамковата конвенция за контрол на тютюна на Световната здравна организация. Тези принципи са насочени към премахване на всички форми на незаконна търговия с тютюневи изделия.

Законопроектът е съобразен с изискванията на Директива 2001/37/ЕО за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите-членки, относно производството, представянето и продажбата на тютюневи изделия. Директива 2001/37/ЕО ще се прилага до 20 май 2016 г., след което ще бъде заменена с изискванията на Директива 2014/40/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 година за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите членки относно производството, представянето и продажбата на тютюневи и свързани с тях изделия. Настоящият законопроект въвежда и сега част от разпоредбите на Директива 2014/40/ЕС с цел осигуряване на необходимата подготовка за привеждане на лицата в съответствие с новите изисквания.

I. Една от основните цели на предложения проект е да ограничи формите за незаконна търговия с тютюн и тютюневи изделия чрез приемане и прилагане на ефективни мерки за контрол или регулиране на веригата на доставки на тютюн и тютюневи изделия.

Чрез предложените текстове се цели осигуряване на пълна проследимост на всички количества суров или промишлено обработен тютюн, произведен или постъпващ в страната, като превенция на нарастващата международна незаконна търговия с тютюн и тютюневи изделия. Незаконната търговия подкопава политиката за контрол на тютюна и води до значителни загуби за държавата, за лицата, осъществяващи своята дейност в съответствие със Закона, и допринася за финансирането на престъпни дейности.

Действащата нормативна уредба в областта на тютюневите изделия, включително акцизното законодателство, осигурява пълен контрол както върху готовите тютюневи изделия, така и по отношение на отпадъците от тютюн.

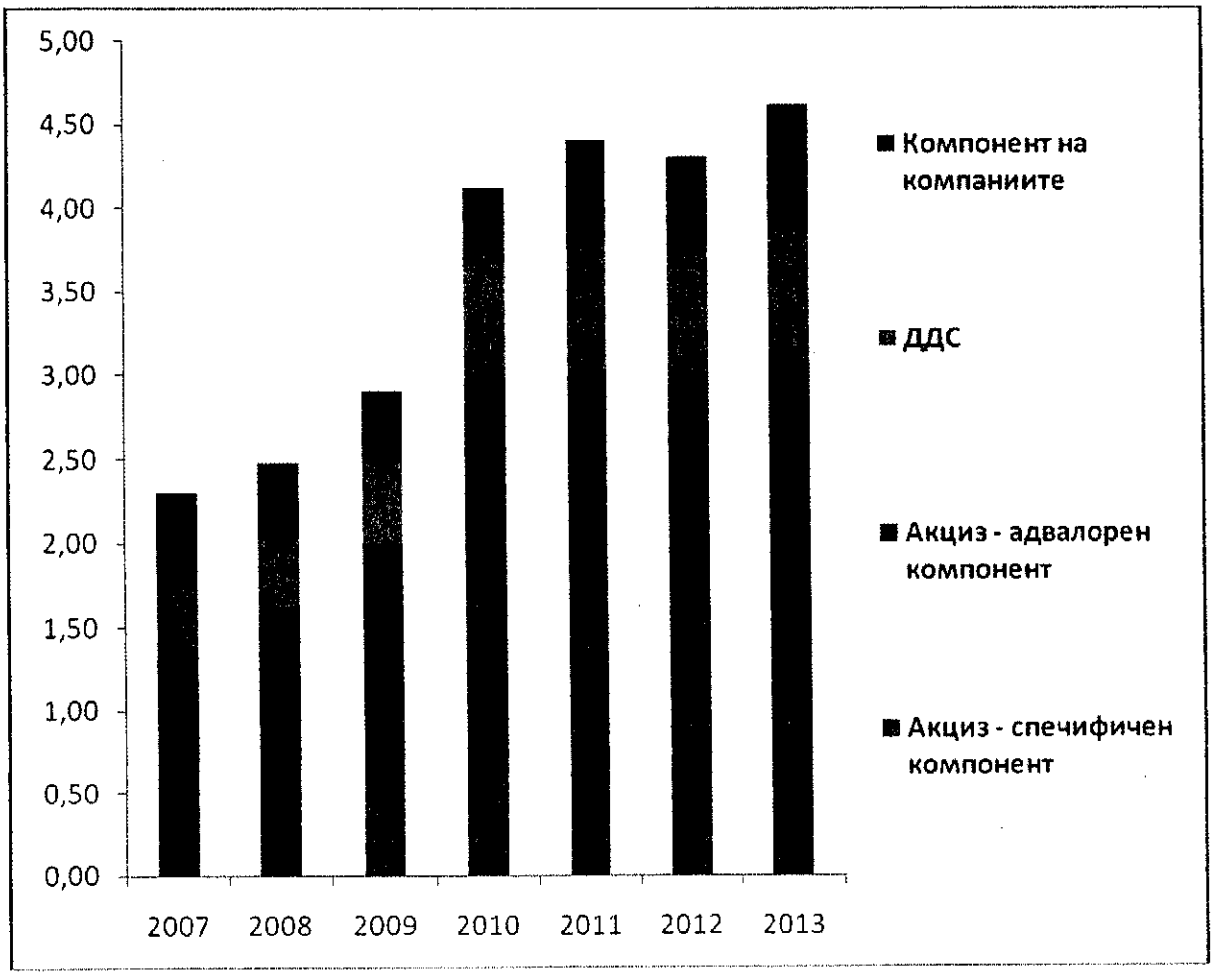
В същото време такъв механизъм не е предвиден по отношение на суровините за производство на тютюневи изделия – суров тютюн и промишлено обработен тютюн, които имат далеч по-голямо значение за контрабандната употреба на тютюневи изделия, отколкото са отпадъците от тютюн.

В Република България ежегодно се произвеждат средно 30 000 тона тютюн, което поставя страната сред първите места в Европейския съюз по производство. Същевременно България е страната в ЕС, в която облагането на тютюневите изделия има най-голямо значение за изпълнението на държавния бюджет, но също така и страната, която губи относително най-много приходи заради контрабанда от всички страни в ЕС. Затова липсата на законодателство, уреждащо контрола върху тютюна като земеделска култура, поражда значителни проблеми и необходимост от създаване и приемане на разпоредби, отчитайки че незаконната търговия с

тютюн подкопава икономиката на страната и оказва неблагоприятно въздействие върху националната стабилност и сигурност. Суровият и промишлено обработен тютюн се явяват като суровина, която след превръщането и в нарязан тютюн и тютюневи изделия носи в приходната част на държавния бюджет под формата на акцизи около 1,8 милиарда лева, което е приблизително 2,2% от БВП или 6% от всички приходи. Поради липса на механизми за проследяване на суровината и контрабанда с нарязан тютюн и тютюневи изделие загубите за фиска от акцизи и ДДС надхвърлят 450 милиона лева. Риска тези загуби да нарастват е реален поради факта, че България до 2018 г. трябва да изравни размера на акциза за тютюневи изделия до размера на акциза в другите страни членки до 90 евро на 1000 къса.

Според изследвания на Института за пазарна икономика /Приложена Графика/в цените на готовите тютюневи изделия относителният дял на стойността на акцизи и ДДС нараства от година на година.

Графика: Среднопретеглена цена на пакет цигари – основни компоненти в лева

Тютюнът осигурява заетост на над 50 000 човека и поминък на семействата им в планински и полупланински региони, където алтернативите за препитание не са много, поради което не може да се пренебрегне и социалният и демографски мотив . Предвид на факта, че суровият и промишлено обработеният тютюн не са акцизни стоки, контролът относно

количествата и съответствието с качествените изисквания на тези суровини следва да бъде регламентиран в Закона за тютюна и тютюневите изделия.

За целта законопроектът предвижда въвеждане на следните мерки:

1. **Създаване на Регистър на тютюнопроизводителите,** в който следва да бъдат вписани всички лица, произвеждащи суров тютюн. Задължение на тютюнопроизводителите е да подават до службите на Министерството на земеделието и храните информация за вписване в Регистъра за размера на площта, върху която ще се отглежда тютюна, за произведените количества и за лицата, на които предават произведения тютюн.

Въвежда се и задължение за предаване на тютюна само на лица, вписани в Регистъра на лицата, изкупуващи суров тютюн. С цел осигуряване на ефективност на разпоредбите е предвидена и административнонаказателна санкция за лицата, произвеждащи тютюн, невписани в Регистъра на тютюнопроизводителите.

2. **Създаване на Регистър на лицата, изкупуващи суров тютюн**.

Придобиването, включително чрез изкупуване, на тютюни – местно производство, въвеждането и вносът в страната на суров тютюн се извършват само от вписани в Регистъра лица. По подобие на режима за контрол на отпадъците от тютюн съгласно Закона за акцизите и данъчните складове, подробно са описани дейностите, които могат да се извършват със суровия тютюн, и е предвидено уведомяване на службите на Министерството на земеделието и храните за движението на количествата. С цел ограничаване на административната тежест за лицата Законът предвижда служебно вписване в Регистъра на лица, притежаващи разрешение за промишлена обработка на тютюн.

3. **Създаване на Регистър на лицата, търгуващи на територията на страната с промишлено обработен тютюн**.

Целта, както и при другите нововъведени Регистри, е да се осигури проследимост на количествата промишлено обработен тютюн, основна суровина за производство на тютюневи изделия. В действащата нормативна уредба е регламентиран разрешителен режим за промишлената обработка на тютюн със стриктни изисквания спрямо лицата, извършващи такава, но не осигурява необходимия контрол на движението на произведените в страната количества, както и на внесения или въведен промишлено обработен тютюн, предвид на факта, че той не е акцизна стока по българското законодателство. Този пропуск води до сериозни предпоставки за увеличаване на нелегалната търговия с тютюн и нелегалното производство на тютюневи изделия.

По данни на Министерство на вътрешните работи през 2013 г. в страната е конфискуван 136 240 кг нарязан тютюн, който е акцизна стока, в количество от, а през 2012 г. – 43 248 кг. Наблюдаваният ръст на разпространението на произведен в страната тютюн е следствие на повишеното му търсене в две направления - за обработка и привеждане в състояние за пушене и за производство на цигари без бандерол.

Общото количество тютюневи изделия, задържани от Агенция „Митници" през 2013 г., възлиза на 44 028 924 къса цигари и 224 906 кг тютюн. От задържаното количество тютюн могат да се произведат над 224 000 000 къса цигари.

През 2012 г. задържаните количества са респективно: 83 683 408 къса цигари и 34 465 кг тютюн. Съпоставката на данните за 2012 г. и 2013 г. показва тенденция на намаляване на количеството задържани цигари с почти 50 % и рязко нарастване на количествата задържан тютюн, почти 7 пъти повече в сравнение с 2012 г.

Правомощията на Агенция „Митници" са само по отношение на нарязания тютюн, който е акцизна стока, но не и по отношение на суровия тютюн и на тютюна, който е промишлено обработен, но не е нарязан. Това обстоятелство налага промяна в действащата нормативна уредба чрез новите текстове в Закона за тютюна и тютюневите изделия.

С цел ограничаване на административната тежест спрямо лицата, извършващи търговия с промишлено обработен тютюн, се предвижда служебно вписване в Регистъра на лицата, притежаващи разрешение за промишлена обработка на тютюн, и на лицата, притежаващи разрешение за производство на тютюневи изделия.

Създаването на предлаганите с проекта Регистри ще гарантира поддържането на съответния формат на отчетната документация на физическите и юридическите лица за всички трансакции във веригата на доставки на тютюн и създаването и поддържането на информационна система за контрол на производството, представянето и продажбата на тютюн и тютюневи изделия, както и за обмен на информация между компетентните органи.

Предложените текстове целят създаване на ясни и приложими процедури, както за лицата, така и за администрацията, в случаите на дейности с тютюн, както и ограничаване чрез превенция на възможността за използване на тютюна в нарушение на нормативните разпоредби.

II. Освен воденето на посочените по-горе Регистри и осъществяване на контрол по отношение на количествата суров и промишлено обработен тютюн, Министерството на земеделието и храните:

1. Одобрява лаборатории, осъществяващи контрол на измерванията на съдържанието на катран, никотин и въглероден оксид в емисиите от цигари.

Член 4 от Директива 2014/40/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 година за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите членки относно производството, представянето и продажбата на тютюневи и свързани с тях изделия и за отмяна на Директива 2001/37/ЕО (текст от значение за ЕИП) предвижда, че измерванията на съдържанието на тези вещества в емисиите от цигари следва да се проверява от лаборатории, които са одобрени и наблюдавани от компетентните органи на държавите членки. Освен това се посочва, че тези лаборатории не могат да бъдат притежавани или контролирани пряко или непряко от тютюневата промишленост. Директива (ЕС) № 40/2014 отменя Директива (ЕО) № 37/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2001 година за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите-

членки относно производството, представянето и продажбата на тютюневи изделия (ОВ L 194, 18.7.2001 г.), считано от 20 май 2016 г.

Действащата до тази дата Директива (ЕО) № 37/2001 по подобен начин предвижда, че измерванията на съдържанието на тези вещества се извършват или проверяват в лаборатории, одобрени и наблюдавани от компетентните органи на държавите-членки.

Действащият текст на чл. 35в от ЗТТИ предвижда подобни измервания да се извършват единствено от Института по тютюна и тютюневите изделия към Селскостопанската академия. Предложената промяна разширява обхвата на лицата и дава възможност всяка лаборатория, която отговаря на изискванията, да бъде одобрена за извършване на проверки на измерванията. Предложеното изменение е в съответствие както с действащата Директива (ЕО) № 37/2001, така и с разпоредбите на Директива (ЕС) №40/2014, чиито изисквания следва да бъдат въведени до 20 май 2016 г. Тъй като основно дейността на Института по тютюна и тютюневите изделия се изразява в провеждане на научни изследвания с фундаментален и приложен характер, издаването на одобрение на лаборатория, включително чрез преценка на независимостта на лабораторията от тютюневата индустрия, не е присъща дейност за научен институт, поради което Законопроектът предвижда тези функции да се извършват от службите на Министерството на земеделието и храните.

2. Уведомява Европейската комисия за съставките на тютюневите изделия в изпълнение на изискванията на действащата до 20 май 2016 г. Директива (ЕО) № 37/2001. Към настоящия момент тази функция е възложена на Института по тютюна и тютюневите изделия и по аргументите, изложени по-горе, не е присъща дейност на научно учреждение.

3. Издава разрешение за извършване на промишлена обработка на тютюн. Към настоящия момент това разрешение се издава от Министерския съвет. Целта на Законопроекта е да запази досега действащите изисквания за издаване на разрешение, но да промени компетентния за издаване на разрешението орган. Министерството, като контролен орган ще разполага с необходимите ресурси за извършване на компетентна оценка на съответствието с изисквания за издаване на това разрешение и за осъществяване на ефективен контрол на лицата, получили разрешение.

4. Министърът на земеделието и храните или оправомощено от него лице одобрява независими експерти по окачествяване на тютюна, които дават експертно становище при несъгласие с окачествяването на суровия тютюн. Предложеният Законопроект дава възможност на страните по договорите за производство и/или изкупуване на суров тютюн да поискат и да получат възможност за независима оценка на качеството на тютюна и за своевременно решаване на спор при окачествяването на продукцията в момента на изкупуването. Въвеждането на дейността на независимите експерти, определени с наредба на министъра на земеделието и храните, ще даде арбитражно мнение и оценка на качеството на предоставения от производителя тютюн.

5. За осъществяване на ефективен контрол по спазване на изискванията на Закона, на органите на Министерството на земеделието и храните е предоставено правомощието да съставят актове за административни нарушения по Закона, за които министърът издава наказателни постановления.

6. Предвидена е и възможност за съвместно извършване на проверки от службите на Министерството на земеделието и храните с органи на Министерството на вътрешните работи и на Агенция „Митници".

III. В областта на производството на тютюневи изделия се запазва досегашният ред на издаване на разрешение за производство от Министерския съвет, но е предвидено създаването на регистрационен режим на лицата, извършващи действия със съоръжения и оборудване за производство на тютюневи изделия.

Режимът изисква регистрация и уведомяване на Министерството на икономиката за всяко оборудване, предназначено за производство на тютюневи изделия. Целта на въведения уведомителен и регистрационен режим е да бъде повишена ефективността на контрола по отношение на незаконното производство на тютюневи изделия в съответствие с Протокола за премахване на незаконната търговия с тютюневи изделия към член 15 от Рамковата конвенция за контрол на тютюна на Световната здравна организация. Чрез новите разпоредби се цели контрол на веригата на доставките, надлежна проверка, водене на отчетност, както и мерки за сигурност и превенция.

IV. Законопроектът предвижда условия и ред, при които юридическо лице може да придобие статут на Национална тютюнева камара. Целта на разпоредбите, регламентиращи Камарата, е да се подпомогне създаването на организация, обединяваща основните категории участници в секторите „Тютюн" и „Тютюневи изделия". Такава организация би съдействала за създаването на условия за диалог между тези участници и би повишила въвеждането на добри практики и прозрачност на извършваните от лицата дейности.

Статут на Национална тютюнева камара се признава на юридическо лице, регистрирано по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, в което членуват най-малко по една от представителни организации на производителите на тютюн, преработвателите на тютюн и на производителите на тютюневи изделия.

Предвижда се организации на производители на тютюн да бъдат признати за представителни ако обединяват повече от 50 на сто от производителите на тютюн, вписани в Регистъра на производителите на тютюн; организациите на преработвателите на тютюн да бъдат признати за представителни ако годишният обем на преработената от членовете им продукция за последната календарна година е повече от 50 на сто от общия обем на преработената продукция в сектор „Тютюн"; организации на производители на тютюневи изделия да бъдат признати за представителни ако годишният обем на произведените от членовете им тютюневи издалия за последната календарна година е повече от 50 на сто от общия обем произведени тютюневи изделия в сектор „Тютюневи изделия".

V. Прецизирани в сравнение с действащия закон са определенията в допълнителната разпоредба. Възприети са редица определения от Директива № 40/2014 г., доколкото не противоречат на Директива (ЕО) № 37/2001 г., която ще продължи да се прилага до 20 май 2016 г. По този начин се осигурява и унифициране на понятията, свързани с тютюневите изделия, използвани в Закона за тютюна и тютюневите изделия и в Закона за акцизите и данъчните складове.

VI. Предвидените санкции в административнонаказателните разпоредби са съобразени изцяло с възможностите на различните групи лица, за да се постигне превенция по отношение на събираемостта и защитата на потребителите.

VII. Законопроектът е хармонизиран с правото на Европейския съюз.

VIII. Действащият Закон за тютюна и тютюневите изделия е приет през 1993 г. и е претърпял близо 30 изменения. Поради многобройните и съществени изменения, които се предлагат, е предвидено издаване на нов закон, който да отмени сега действащия.

В преходните и заключителните разпоредби на Закона са предвидени подходящи срокове за приемане на необходимите подзаконови актове по прилагане на Закона, като до тяхното издаване се предвижда запазване на действието на досега действащите, доколкото същите не влизат в противоречие с новия закон.

Записани са и разпоредби, уреждащи правата на лицата, получили различни разрешения по досега действащия закон.

София, 28.01.2015 г. **Вносители,**